

Dân là quý, xã-tác
là thứ,
(Dân vì quý, xã-tác
thứ chi,
(Mạnh Tử)

BẢO QUẢN
Đường Đông-Bà, Huế
Giấy thép số 62
Giấy thép: **TIẾNG-DÂN - Huế**
Hộp thư số 31.

Cảm-hoài

Nghĩa chữ dân lại đối với

loại thu mà noi: «không
phương là dân». Theo nghĩa đó
thì dân là loài người không
phân biệt giai cấp nào cả. Lại
còn những câu: «dân nên ở
trên, không nên hạ xuống
«dân vi quý» v. v. xem thế thì
cái nghĩa chữ dân, chưa bị che
đậy cho lắm. Từ đời Tần lấy
cái thuật «ngu hiểm thủ» mà
dối thiên hạ, những học thuyết
chấp chính ngày xưa truyền
lại, cho là có hại cho sự
chuyển chế của mình, phò cho
một ngọn lửa hồng mà lại đốt
ra danh hiệu tôn sùng đề tự tôn
mình; chánh pháp hà khác để
để nên dân, trái thường bởi lý,
lự rước lấy cái họa duyệt vong
mà đi ngiệp đề đến muôn đời.
Đời sau thấy cái xe trước như
vậy, vẫn trông lấy làm gương,
song chỉ tránh cái tên mà ký
thực thì vẫn noi theo dấu
trước. Nay thời xét một đời
chuyện gốc từ đời Tần lưu lại
mà ngày nay còn dùng thì đủ
rõ:

(Còn nữa)
Tha-sơn-Thạch

Day-SI

LẠI SÁCH CẨM

TẠP LOẠI

CÁCH-MẠNH NƯỚC ANH

I. — Đạo ngôn

Trong khắp Âu-châu nước nào cũng có cái tình trạng như vậy. Ở dưới các bậc vương hầu, ở dân cũng thấy có bọn tàn quân chủ là bọn phú hộ, bọn quý tộc. Bọn họ chỉ muốn cho tổ thế thế lực là bền và được tự chủ nhà cửa và thổ-dia

III. - Cách mạnh phát sinh
Vua cùng Quốc hội. - Vua và Quốc-hội tranh đấu nhau, đương thời vua Jacques thứ nhất cũng đã kịch liệt rồi. Nhưng đến thời vua Charles thứ nhất (con Jacques) thì sự xung đột mới biến thành nội chiến. Vua

(Còn nữa)
GỖ-NHÂN BIÊN

VĂN-ĐỀ HIỀN-PHÁP

HIẾN - PHÁP BA NƯỚC

TRUNG-AU

(Tiếp theo)

Trong ba nước ấy, vấn đề dân tộc là một vấn đề rất là phức tạp, thực là một vấn đề rất khó lòng giải quyết. Trong khoảng nhân dân các nước ấy có rất nhiều những dân tộc

Co-quan địa phương tự-trị của nước Tiệp-khắc thì do pháp luật qui định. Chế độ địa phương của Ba-lan thì chia làm ba cấp là: địa-phương tự-trị khu vực, — huyện, — thành-thị hoặc hương-thôn. Trong mỗi khu-vực mỗi cấp có thể cử ra một nghị-hội, các hành-chính sự-vụ-xử những địa phương đều do các nhân viên dân cử ra để tổ chức bất cứ những đại-biểu của trung ương chính-phủ chỉ có thể đến dự các hội-ngập ở những hành chính sự-vụ-xử địa phương thôi. Trung ương chính-phủ lại có một cơ quan gọi là Cao-đẳng địa-phương tự-trị hội, chuyên về việc giám-đốc các chức quyền địa phương sự-vụ. Nước Nam-tư trong khi chế hiến thì có một phần-tử thiểu số rất có thể lực chủ trương dùng chế độ liên bang. Đường thời nước Bayern-gia-muốn gia-nhập. Về sau chủ-nghĩa liên-bang phải thất bại, nước Nam-tư dùng chế độ đơn-nhiệt, bất cứ theo hiến pháp đó thì chính-thể Nam-tư là chính thể địa phương (regionalisme), phạm vi các khu vực phải do bộ-lập-pháp căn cứ ở trạng huống địa-lý, và kinh tế các xứ mà qui định. Nhân-quả mỗi khu vực không được quá 80 vạn người. Mỗi khu-vực có một trưởng-quan, gọi là Goupan (như chức Tổng-đốc), do quốc-vương nhiệm mệnh, mà chủ-vụ thì là chấp hành tất cả các sự-vụ trong khu-vực. Đồng thời các khu vực lại đều có một cơ quan tự-trị, gọi là nghị-hội, chức quyền xem xét về tài chính, dự toán, công-trình, kinh tế trong khu vực cũng các việc công cộng về an ninh, công cộng lợi ích và giao-thông. Quyền nghị-án các cơ quan tự-trị ấy như có xung-đột với Hiến pháp hoặc pháp luật trung-ương thì trưởng-quan hành chính có quyền phủ quyết, nhưng chỉ phủ quyết ấy phải có kinh quá Tối-cao hành-pháp-dinh thẩm tra. Chế độ kỳ nước Pháp đã có người đã muốn tu-lâu. Cái ưu-điểm là có thể diu-hóa được cả hai chế độ địa phương tự-trị và thống nhất, lợi ích của địa-phương tự-trị cũng đạt được mà lại không phải dùng thời-liên-thống nhất đi.

(Còn nữa)
Hoa-Trung biên dịch

Kể môn khai rỗng : « xét ra ông ấy người làng cường tới vào làm kỹ lục Pháo-thiết, lý trưởng thứ trước theo lời sớ mà tương vào hạng chức sắc, lâu nay chúng tôi cũng theo đó mà làm. Đã hơn 25 năm nay, ông ấy buồn bán ở Phan thiết, không hề về làng, chúng tôi không được biết tình hạnh và Căn cước (?) ông ấy làm sao cả » v.v.v.v.

Lý trưởng khai như thế là không thực. Xem những việc mấy năm trước ông Bang về Kê-môn, nào xây phần mộ tiền hương, nào cúng ruộng cho tộc phả, cũng là mấy tháng trước ông cho người về làng mộ dân vào Phan thiết làm ruộng, lý trưởng đều biết và lo liệu hai chi và căn cước cho dân ứng mộ, sao bây giờ lại khai rằng ông Bang không hề về làng và không biết ông ? Khai như vậy không phải là gian trá sao ? Hoặc giả lý trưởng vì ai đó dành bay gió nạt thế nào mà khai gian như thế.

BÌNH-THUẬN

(TUY-PHONG)

Về chuyện « thầy giáo, chặt cây làng »

Trong số báo 98 ngày 25 Juillet, bản báo có đăng bài « Thầy giáo chặt cây làng », hôm trước lại nhận được bài của ông Hoàng-Lâm là nhà « mô phạm » nói trong bài lại cáo ấy cũ lại một vài điều vụn vặt. Bản báo cũng không hẹp hòi gì mà không đăng bài của ông Hoàng-Lâm, nhưng bài ông đã nhận rằng sự lấy cớ về nhà là cớ, cách phản xử của quan Huyện cũng y như trong bài kia, thì có còn gì mà phải cãi ; và chúng tôi ông nói nhiều điều thô tục, nếu đăng lên báo, đã làm khó coi cho độc giả mà sợ lại có tên hèn đến đánh giá mặt nhà mô phạm.

Nay lại được điện tín của ông gọi giục đăng và một cái thư sao lại bài của ông gửi trước, vậy bản báo cũng thế y ông mà thuật qua mấy lời biện bạch của ông để khỏi phụ lòng ông đã ăn cần như thế, chứ cũng chẳng đáng cả bài làm gì. Ông nói rằng : « Chỗ mà dân Bình-thuận đã gọi là Huyện Vũ của làng đó, thường thường cả nhà tới mỗi khi cần đại tiện đều phải lên phóng ở nơi trắng đó » (xem cái khẩu khí và cách vệ sinh của một người làm mô phạm cho trẻ con ?) Ông chối rằng ông và vợ con ông không lên bệ cầu, chỉ có mấy đứa nhỏ ở học trong nhà (tức là người nhà ông) đi đại tiện ở ngoài, vậy bản báo đi gọi mấy đứa nhỏ về nhà. Vì cái đại tiện (!!) không đư được (!!!) và trong nhà không có riêu rạ (!!), ông mới la trẻ và bảo ném ra ngoài vườn. Đến ngày 22 no, trẻ nhỏ nhà ông lại đi đại tiện, ông cũng đi, nên gặp một đứa trẻ nhỏ đem củi về, ông la và bảo nó đi gọi mấy đứa khác về, cách một chỗ thấy người làng đến bắt củi, rồi sảy ra công chuyện cãi nhau với làng và quan Huyện đến xử như đã nói trong bài kia, chỉ có khác là ông Lâm cãi rằng là ông không đi huyện và ông không nói ngạo với làng. Ông lại cãi rằng, củi đó là trẻ nhỏ nhà ông lấy, người làng thấy ông và vợ con ông hay đi « đại tiện » ở đó nên tưởng lầm mà đi bắt cho ông, chứ một « ông giáo » mô phạm như ông mà lại đi bắt củi sao ! Sau hết ông kết luận rằng : « Như nói « huyện vũ » là cái lợi

chung cả làng (tôi cứ tưởng đó là để giữ cho cái vệ nước khỏi tràn vào lại làng), theo lẽ nói trên đây bài này thì cũng có lợi cho nhà tôi nữa (tôi nhà ông được chỗ đi đại tiện như nói trên đây bài), ông so sánh cái lợi ích của nhà ông và của làng như thế để làm chứng rằng không vì lợi gì mà ông đi phá hoại. Thực chính đáng thay ! Cái mô phạm của một ông giáo là thế đó.

Thời những lời biện bạch của ông Hoàng-Lâm đã nói rõ ràng, những câu ông nói độc giả cũng đã hiểu giá trị. « Chuyện thầy giáo chặt cây làng » này cũng kể cho một chuyện đã qua.

BẮC-KỲ HÀ-NỘI

Danh giá một đồng bạc

Mời rồi Hà-thành ngo-báo ở Hà-nội có mắc vụ kiện với ông Hoàng-co-Nghị, cử nhân ở Pháp về, hiện làm giáo sư trường Báo bộ Hà-nội. Việc kiện thế nào không phải kể làm gì, chỉ xin nói cái kết cục vụ kiện là Chủ-nhiệm Hà-thành ngo-báo phải thua kiện mà đền cho ông Hoàng-co-Nghị một đồng bạc về danh-giá. Chẳng biết tòa xử thế là nặng hay là nhẹ, nhưng cái danh-giá của ông cử nhân mà đền có một đồng bạc thì ít lắm nhỉ.

H. B.

ĐỘC GIẢ LUẬN ĐÀN

MỘT VẬT RẤT YẾU VÀ RẤT MẠNH

Lúc anh em, chị em đang cầm đầu, cầm cò cây bừa dưới mặt trời nung-dúc, thì ở đầu dăng xa lút-mỏ đưa lại một tiếng thào thào, dần dần nghe chuyển đất, long gỏi, một dây khói đen mù cuốn cuộn, vừa mới là là, bỗng chốc đột nhiên chạy qua trước mặt một đàn xe dài-dằng, mấy móc giăng-giật, người vật ngộn ngang. Cái quang-cảnh vừa mới làng vắng như tờ, mà trong nháy mắt thành ra cảnh-tượng ồn-ào, náo-nhiệt. Anh em, chị em vẫn biết cái vật sơ sỏ như bức tường, mạnh bạo như ông thần, nhanh như chớp nhoáng đó, là cái xe lửa, vì thấy dăng trước, có người chụm lửa.

Hoặc khi giờ quang, mây tạnh, anh em đang buồng cầu, thả lưới ngoài bờ khơi, thoát đầu một bên chân mây, lù lù một giống gì đen kịt, trên mặt nước phun ra đám khói mù mù. Vừa mới một điểm con con, chưa kịp trở bàn tay, đã thấy nó rẽ nước, tuồn mây, sùng sục chạy ngang qua mặt, như một bức thành đồng chắn ngang giữa bờ, dưới phi ngọn triều non bạc trắng trùng trùng, trên thì kẻ lại người qua dập díp, làm cho giữa cảnh-tượng hải-yên, hà-thanh, hóa ra tấp-tuồng ma-vương, qui-sứ. Cái này, không thấy ai đốt lửa, nhưng mà có khói cuộn cuộn phun ra, thì chắc là ở trong có lửa. Vậy thì anh em chị em cũng cho nó là chiếc tàu-lửa.

Nhưng nếu anh em, chị em không cây bừa ngoài cánh đồng, không chài lưới trên mặt bể, mà mang tới, đội nón vào tỉnh thành mua vải, bán bông, thì lúc đi ngang qua một

cái nhà, trên lợp bằng thứ gì mốc phích, lại có lốm chốm những cái ống xù xì, phun ra khói đen mù mù, trong thì âm-âm, xịch-xịch, rộp-rộp kêu thanh, chắc thế nào anh em, chị em cũng lấy làm ngạc nhiên, mơ màng như gần miền địa-ngục, xin vào xem cho tường tận. Nhưng anh em, chị em có vào, thì phải nơm chùng dưới chân, nơm chùng trên đầu, nơm chùng trước mặt, nơm chùng sau lưng, nơm chùng bên tả, nơm chùng bên hữu. Nếu nhờ vào ý, ngó lơ, có lẽ phải giống ma-vương, qui-sứ kia, nó lòi xương của thứ mười điện Diêm-Vương mà không mong trở lại đây.

Ồ ! chẳng chịt những ống sắt uo liền với những ống sắt kia, âm-y bánh xe này chạy cùng bánh xe khác. Thật là ngàn ngàn trăm máy bên mình, rậm rịt như rừng hoang cây mọc. Chắc anh em, chị em, tâm thần ngo-ngẩn, đóm trước, trông sau, xem có ông thần, bà tiên nào, hóa phép uham, phép độn, khiến những ống sắt, những bánh xe kia, nó chạy từ-tượng âm-đ, như qui phá nài chạy, nó không tay chân, không tai mắt, cũng không óc-bồn, mà sao nó làm lụng mau mẩm, đi đâu, như ăn giầu, nhai mía, dùng đũa, tiu-xảo, như danh công, kỹ tượng ?

Nhưng trông lại, mà càng chẳng thấy, chỉ thấy bình-thoảng có một vài anh, xem bộ lam lũ như mình, quần cộc, áo xanh, mồ hôi, mồ máu, da đen, mặt nám, lời chọc cái này một cái, lời chọc cái kia một cái, rồi chấp tay sau dít, tự đắc, đi lơ lửng như đi làm cái phép thần thông gì vậy. « Nhưng không lẽ anh ấy, chả khác chi mình, mà lại có tài đến thế ? »

Song nếu anh em, chị em trông lại cho gần dăng sau kia, chắc thấy một cái bông tròn, như cái bông ma anh em, chị em đã thấy trên xe-lửa, nó nằm ngang sống xược như voi, một đầu cũng có một cái lò-củ nung dúc, đỏ lòm như lửa địa-ngục. Trêu mình cái bông không lồ ấy, cũng có mọc ra những cái ống đi liền với những bánh xe đang chạy từ-mô điếc tai, long óc kia. Trông thấy thế chắc anh em, chị em không khỏi cho cái nhà máy này là nhà máy-lửa. Rồi lại kết luận rằng : cái xe, cái tàu kia, vì lửa mà chạy, cái nhà máy này, cũng nhờ lửa mà chạy, thế thì lửa có tài thật.

Vẫn cũng có nhà-lửa, nhưng không phải lửa sinh ra cái nguyên-dộng lực thần thông ấy đâu. Cái nguyên-nhân phát sinh ra cái động lực này, chả phải là yếu-ma, thần-thần gì cả, nó chỉ là một vật rất đơn-sơ, rất « yếu-uớt », mà một ngày hai bữa, ta thường thấy ở trong có bếp : nồi cơm đang sôi sục sục kia ta đổ cái nắp ra, tức thì nó đó : hơi nước.

Anh em, chị em nghe nói thế, không phải thua vai, le lưỡi, bình như trên giờ mới rơi xuống, không ngờ một cái hơi nước như khói thế ấy, mà có phép lạ dời thế kia ?

Lạ thật đấy : trong thiên-hạ còn gì mong-mạnh, yếu-ot hơn hơi nước, mà nó có thể xô-dẩy, lôi-kéo được những chiếc xe sắt, chiếc tàu đồng, chuyển động máy-móc hàng-hà sà-số, đầu thiên-binh vạn-mã, cũng cần móng tay mà nhìn. Thế thì cái cụ Lao-Tử nói « Thiên-hạ chỉ có nhu, tri-sinh thiên-hạ chỉ có kiển » (天下之至柔，馳騁天下之至堅), nghĩa là cái

TƯ TƯỞNG MỚI

NHỮNG TƯ TƯỞNG TIẾN HÓA SAU ÔNG ĐẠT-NHỊ-VĂN

(Tiếp theo)

Tại làm sao sự lựa chọn tự nhiên (la sélection naturelle) lại chọn lấy vật này mà không chọn vật khác ? Vì vật này thích nên còn, vật kia không thích nên không còn. Thế kỷ đã nói ở trên kia rồi. Vật nào được chọn, liền đem những tính chất do sự biến hóa mà thích hợp với sự sống còn mà truyền cho đời sau, đời sau lại vì cạnh tranh để sống còn, cái gì thích thì còn, cái gì không thích thì không còn. Cứ mỗi đời lại mỗi biến hóa, càng biến hóa càng rõ rệt, để thích hợp với sự sống còn. Lại vì cái nguyên lý di truyền, cho nên cái tính chất do biến hóa mà được, có thể truyền lại đời sau, không mất ngay đi, biến hóa mãi đến lúc rõ rệt, thì thành một giống mới. Vì thế ông Đạt-nhị-Văn bảo rằng ba việc ấy rất trọng yếu, sự tiến hóa của sinh vật là nhân ba cái đạo lý ấy mà có. Tính di-truyền là cái yếu tố để bảo tồn (facteur conservateur), tính biến hóa là cái yếu tố về tính chất (facteur qualitatif), sự tăng gia theo cấp số kỷ hà (progression géométrique) là cái yếu tố về lượng số (facteur quantitatif).

Học thuyết của ông Đạt-nhị-Văn, tóm lại là thuyết « Tự-nhiên tuyển trạch », gọi như thế không phải bảo rằng trong tự nhiên có một thứ y chí, chẳng qua nhân vì bản thân của loài vật sẵn có ba cái yếu tố đã kể trên kia — sinh sản quá nhiều, hay biến hóa, lại hay di-truyền — mà sinh ra sự lựa chọn tự nhiên đó thôi.

Ta đã nói rõ cái nguồn gốc sự lựa chọn tự nhiên, nhưng lại làm sao sinh vật hay biến hóa, tại làm sao những tính chất do biến hóa mà được lại có thể truyền lại đời sau được ? Hai chỗ ấy chưa thấy nói đến, hai chỗ ấy lại là vấn đề rất trọng yếu trong cái thuyết tiến hóa, học giả đời sau cần nhau cũng về hai vấn đề ấy.

Ông Đạt-nhị-Văn cho rằng sinh vật mà biến hóa là vì những nguyên nhân ở ngoài. Ông nói di nghĩ như thế vì ông xét rằng có vài giống động vật, lúc ở trong rừng hoặc ngoài đồng thì vẫn sinh đẻ, thế mà về nhà nuôi thì dù chăm nom thế nào thường thường cũng không sinh đẻ nữa; vì thế ông nghĩ rằng thay đổi hoàn cảnh thì sinh ảnh hưởng rất lớn, làm cho thể chất phải biến hóa, làm cho mất sự sinh dục. Trong chỗ sống còn tự nhiên của loài vật, hoàn cảnh thế nào cũng không giống nhau, cho nên cái nguyên nhân làm cho thể chất biến hóa phải ở trong ảnh hưởng của hoàn cảnh.

Ông Đạt-nhị-Văn nói rằng : Sự biến hóa là do cái ảnh hưởng của hoàn cảnh; thế nhưng tại làm sao cái tính biến hóa lại truyền được đến đời sau ? Trong quyển « Sự biến hóa của động vật và thực vật trong nhà », ông Đạt-nhị-Văn nói rằng

rất mềm trong thiên-hạ xưa-dưới cái rất cứng trong thiên-hạ, ta có thể mượn mà nói cái hơi nước này vậy.

(Còn nữa)

T. Ch.

trong tế-bào (cellule) của thân thể sinh vật có một điểm rất nhỏ, ông gọi là vi-nhã (embryon), cái điểm nhỏ ấy chu lưu khắp cả thân thể, mà cái tính chất trọn đời của sinh vật cũng ở trong cái điểm nhỏ ấy. Về sau cái điểm ấy di đến cái tế bào đực giống thì dừng lại, không di nữa; đến lúc cái tế bào đực giống ấy phát dục biến làm cá thể mới, thì cái vi điểm ấy lại chạy ra; cho nên con mà giống cha mẹ là vì trong thể chất con có một ít vi-nhã của cha mẹ truyền sang. Cái thuyết di-truyền ấy gọi là thuyết phiếm sinh, cái vi-nhã ấy do thân thể mà nhóm lại trong cái tế bào sinh dục, cho nên cái ảnh hưởng ở ngoài vào được trong tế bào đực giống mà truyền lại đời sau.

(Còn nữa)

Tĩnh-Trai dịch

VIỆC THÈ GIỚI

Á-ĐÔNG TÀU

Tin báo Tàu

Lý-tế-Thâm đối với cuộc toàn thể hội nghị. — Đối với cuộc toàn-thể hội nghị này Lý-tế-Thâm có đề xướng hai việc trọng yếu :

1. — Theo như lời nghị quyết ở kỳ toàn thể hội nghị lần thứ tư, thì Trung-uương chánh trị-hội và chánh trị-phần hội ở các nơi hay nên đề nguyên. Còn sự nên bỏ hay không dời đến kỳ đại hội toàn-quốc lần thứ ba sẽ quyết chứ ngay kỳ hội toàn thể này không nên đem ra bàn với.

2. — Đối với vấn đề hạn chế bọn quân nhân không được tham dự việc đảng : cứ theo như pháp luật thì cái địa vị đảng viên ai cũng như ai, nếu riêng hạn chế bọn quân-nhân, tức là gây nên cái tệ bất-bình-dẳng về địa-vị các đảng-viên đó. Lại chiếu như chương-trình trong đảng thì bất ai là đảng viên cũng có quyền tuyển cử và quyền bị tuyển-cử, chứ không có điều lệ nào hạn định bọn võ-trang đảng viên không có quyền. Vậy việc này cũng nên để đến kỳ đại-hội toàn-quốc lần thứ ba sẽ quyết.

Mấy lời Vương-chính-Dinh nói về việc tư-ước. — Thuộc về vấn đề tư ước, Vương-chính-Dinh có nói với một

nhà báo rằng : Công sự nước Đức cũng Vương hội-dân ở Thượng-hải rất hòa hợp, hiện Công-sứ Đức đã khởi hành đến Nam-kinh. Sự quan các người định thiên đến Nam-kinh, nhưng vì Nam-kinh khó tìm được nơi làm sự quán, cứ ý Vương thì Vương mới hãy tạm dời đến Thượng-hải. — Hôm 10 Anhi Công-sứ nước Bỉ-lợi thì đã từ Thiên-lân xuống Nam-kinh. — Nước Bồ-đào-Nha đã đưa tới chính thức chiếu hội, xin mở kỳ hội nghị bàn việc tư ước. Công-sứ nước Bồ cũng sắp đến Nam-kinh.

Những nước mà điều ước cũ đã hết hạn, hằng lòng sửa đổi ước mới, là nước Đan-mạch, nước Bỉ-lợi-thì, nước Tây-ban-Nha, nước Bồ-đào-nha, và nước Ý-đại-lợi. Thời kỳ tư-ước đã định vào khoảng tháng chín tháng mười, và địa điểm tư ước thì định ở Nam-kinh.

Còn như từ phúc-diệp của nước Nhật đã đưa sang bộ-ngoại-giao rồi, bộ ngoại giao cũng đã đưa tới bác-phúc cho Nhật.

(H. T. N. B.)

Vô-tuyên-diện và báo Tây

(Tin ngày 18 tháng 8)

Giao thông và tài chính. — Toàn quốc giao thông hội nghị đã họp đại-hội đồng lần thứ ba, có dự định việc cải định lại hết thấy các hợp-đồng ký với các công-ty điện-tín, và tuyên ngôn phản đối sự các nước can thiệp vào việc giao thông ở Trung-hoa, nơi thế lực là nơi làm hòa cả đến số vô-tuyên-diện Konaka của nước Pháp.

Tổng-tư-Văn, tài chính tổng-trưởng có yêu cầu thì hành ngay cái lệnh của kỳ Hội nghị lần thứ năm về việc định ngay ngân-sách toàn-quốc và thông nhất tài chính, cần không thể thì không lấy gì mà trả các nội trái ngoại trái được. Tổng lại yêu cầu tình thế việc tài chính và đặt một đạo quân thường trực ở Thiên-tân.

Cải lập công đoàn. — Hôm nay mới tuyên bố một đạo lệnh cấm việc lập công đoàn cùng công-hội ở Bắc-kinh cùng ở Thiên-Tân và bắt phải giải tán những cơ quan hiện có.

Ngoại Mông-cổ với Trung-hoa. — Có một toán kỵ-binh Mông-cổ hăm đường xe lửa Tây-bá-lợi-Á vào quãng thuộc đông bộ Trung-hoa, ở gần Polaku, cướp phá các làng gần đấy. Các đường giao thông từ Hải-lar sang ngoại Mông-cổ đều tắc nghẽn, tình thế Mãn-châu rất là bất lợi.

Trung với Đức. — Bản hiệp ước về quan thuế của hai nước Trung Đức đã ký ngày 17 tháng 8 theo tôn chỉ bình đẳng đối đãi. Đến ngày 20 bản hiệp-ước sẽ công bố.

Không bao lâu hai nước lại sẽ bắt đầu sự thương lượng về một bản hiệp ước thương mại nhất định.

(Arip)

Thuốc SIROP HAYN

Giá là 1.50

PHARMACIE MONTÈS - HANOI

NHÀ ĐỒNG HỒ BA CHUÔNG

HIỆU CON BƯỚM BƯƠM BƯƠM

ĐẠI-QUANG-DU-ỢC-PHONG 46 boulevard Tổng-Độc-Phường, CHOLON — Chi-Điểm 47 Phố hàng Đường, HANOI

Gửi bán khắp cả mấy hiệu thuốc bắc trong xứ Việt-Nam, Cao-Man và Ai-Lao thứ thuốc nào có hiệu con bướm bướm mới là thứ thiệt

Ở xa gửi thư đến mua nếu nhà giấy thép nơi đó gửi được theo cách lãnh hóa giao ngân thì xin chiếu theo, tiền gửi hàng người mua phải chịu

Sốt nóng, 0\$10 rét 0\$15, 0\$10	Rượu Tề phong thấp 1\$50, 0\$80, 0\$20	Thuốc HỒ bột hoán 0\$10	Thuốc Cam tích 0\$10	Dầu thượng hải	Vừa uống vừa thoa chữa khỏi bách bệnh 0\$25
Rượu bổ 2\$00, 1\$00, 0\$30	Thuốc Bỏ thận 2 hoán 1\$00	Thuốc Giang mai 1\$50	Dầu như ý đại quang 0\$10	Huyết trưng Bửu	Thuốc bổ nhất trong hoàn cần 2\$00 1\$20
Thuốc Đan mắt 0\$20	Thuốc Điều kinh 2 hoán 1\$00	Thuốc Lậu 0\$40	Nhan trừ muỗi 0\$20	Bỏ phè thánh dược	Thuốc ho rất thần hiệu 0\$30 và 0\$40

SIROP PECTORAL DES ENFANTS

là một thứ thuốc ho trị các bệnh ho trẻ con hiệu Bào-chê PHẠM-DOAN-ĐIỂM ở Tourane mới làm ra

(Tin ngày 17 tháng 8)
Trịnh dục Tài đã về — Trịnh-dục-Tài đi công tác các nước Âu-Mỹ đã về đến Thượng-hải, các nhà báo có phái người đến hỏi ý kiến tài Trịnh về ai có nói rằng:

« Khi tôi mới đến Pháp tôi có đi thăm nhiều các viên chức quan trọng ở Paris như ông Poincaré, ông Herriot. Các ông này đều biểu đồng tình việc cách mệnh của Trung-hoa. Ông nghị Moulet lại định tổ chức một hội Trung-Pháp thân hữu mẹ-địch để gần gũi thân ái các người Trung với người Pháp. Việc ấy là việc người Trung đang muốn »

Về việc Tề-nam thì Trịnh có nói rằng các tin tức toàn là người Nhật gửi sang. Ông nói lại nói rằng:

« Về phần tôi, thì trước khi nhận được tin của chính-phủ quốc-dân, tôi vẫn chắc rằng việc ấy là do người Nhật làm ra. Nhật lấy sức khỏe mà dân áp dân khi và chiếm tỉnh Sơn-dông. Sau tôi nhận được tin đích thực, tôi có kể chuyện với các quan chức người Pháp thì hiện nay ai cũng có một cái quan niệm khác về việc Tề-nam rồi. »

(Đ. P.)

(Tin ngày 18 tháng 8)

Tướng đối với vấn đề Mãn châu. — Tướng-giới-Thạch đã tiếp tiếp cho Nhật biết rằng những lợi ích và quyền lợi của Nhật ở Mãn-châu sẽ có được bảo đảm toàn, nhưng yêu cầu chính-phủ Nhật phải giải quyết ngay vấn đề điều ước và các vấn đề phân văn khác.

(Tin ngày 20 tháng 8)

Phái Hán khải. — Đảng viên Quốc-dân ở Hán-khải đã gửi những lời phản đối tên Nam-kinh để yêu cầu tước chức và khiển trách Vương-chính-Dinh. vì Vương đã thương lượng với Anh và vấn đề Nam-kinh một cách mật cá quốc thể của Trung-hoa, thế là đã bán rẻ chủ quyền của Trung-hoa và gây nên một thời kỳ sỉ nhục mới.

Hội nghị Toàn thể. — Hội-nghị Toàn thể thất bại đã làm cho mỗi phần tranh của Tướng-giới-Thạch và phái Quảng-tây càng thêm kịch liệt, người ta sợ không khéo sẽ xảy ra xung đột.

(Arip)

(Tin ngày 18 tháng 8)

Nhật đối với Trung. — Những đảng phái đối chính sách của Thủ-tướng Điền-trung yêu cầu phái Bá-tước Kaneko sang Hoa-kỳ để tìm cách thỏa hiệp với Hoa-kỳ về các vấn đề Mãn-châu và Mông-cổ. Việc mở một hội-nghị ngoại-giao đã thất bại. Thủ-tướng Điền-trung đã cho mời các nhà chính trị và ngoại-giao để ngày mai dự một cuộc đàm-thoại bàn bạc về các vấn đề lợi ích của Nhật ở Trung-hoa.

(Arip)

(Tin ngày 19 tháng 8)

ÁU-MỸ PHÁP
Mình ước phí chiến. — Những đại-biên các nước sẽ dự kỳ mình ước Kellogg là những ông: Briand (Pháp), Kellogg (Mỹ), Cushman (Anh), Stresemann (Đức), Mackay (Úc-châu), Mackenzie (Gin-nê-dại), Smit (Nam-Phil), Magilligan (Ai-nh-lan), Hyman (Đi), Bruns (Tiệp-khắc).

(Impartial)

(Tin ngày 19 tháng 8)

Mỹ với Ai-cập. — Ông Kellogg định kỳ điều ước trong-thời kỳ Ai-cập, cũng theo cách thức đã định năm 1922 là lúc Mỹ định giao thiệp với Ai-cập như với nước độc lập. Các chính giới nói rằng điều ước ấy không xâm phạm gì đến quyền lợi của Anh, vì khoản 11 điều ước mới này sẽ trừ những vấn đề thuộc về quyền lợi hiện hữu của Ai-cập trước không đem ra trọng tài xử đoán.

Báo « Le Journal » nói rằng nếu Anh mà nhận thì là Anh sẽ bỏ những điều kiện Anh yêu cầu hồi 1922; nếu mà không nhận, thì sẽ gây nên một cuộc thương lượng với Mỹ rất rắc rối.

(Impartial)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

Thành Luân đón không ướng. — Tất cả các viên giám định đã tuyên bố rằng việc xem tác đơn trên thành Luân-dôn đã tỏ rằng sự đề phòng Luân-dôn chưa được kiên cố, phải cải thiện những súng đại bác phòng thủ mới được.

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 19 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)

(Tin ngày 18 tháng 8)